

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Illvstrivm Virorum Epistolae, Hebraicae, Graecae et Latinae, Ad Ioannem Reuchlin Phorcensem virum nostra aetate doctissimum diuersis temporibus missae

Reuchlin, Johannes

Hagenoae, 1519

Ioannes Reuchlin Phorcensis. LL. Doctor, Iacobo Fabro stapulensi apud parisios. S. D. P.

[urn:nbn:de:bsz:31-270838](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270838)

EPIST. ILLVST. VIRORVM AD
reiici curauerit. Et nisi Reuerédissimus Cardinalis Sancti Marci
ex urbe, uti quotannis durantibus generalibus feriis solitus est, se
cederet, causam tuá in ipsis feriis per Cardinales decidi sperabar.
Lata igitur pro te sententia, non me, sed Coloniá ipsam accedito. Iniuriá
tamen mihi feceris haud mediocrem, nisi domo mea, cuius repa-
rationi iam intendo, hospitio fueris usus. Ero in te lingua ipsam
chaldiam docendo tuus Barnabanus, non solum nocturnus, sed
& diurnus, nihil eos metuens, qui te odio prosequantur. Mitto ad
te ineptias quas breui ante tui amuli sub uocabulo Nebulonis il-
lius Pfefferkorn conflarunt. Bene Vale, & uti soles redama. Ex Co-
lonia. XIII Septembris. Anno .M. D. XVI.

Ioannes Reuchlin Phorcensis. LL. Doctor, Iacobo Fa-
bro Stapulensi apud Parisios.
S. D. P.

QVVMde libris tuis Faberrime Faber, in omni orbis terra-
rum spacio radiantibus, supra modum perspectus mihi sit
uerus ille amor erga me tuus haud uulgaris, neque popula-
ris, ut qui ab animo constante ac nobili philosophi-
coque proficiscatur, mallem certe iucundioribus nunciis literarum
commertia tecum cepisse, qui sine tuo colloquio uitam mihi
saepe putauis esse acerbiorem. Nunc quia haec omnium rerum ui-
cissitudo est, saltem te meis molestiis alloquar, qui diebus tranqui-
llioribus requiui. Ego enim quamuis ἢ ἀπὸ πολλῶν ὀνύχων, & ab
incunabulis mecum constituissem prodesse omnibus, laedere ne-
miné, & ita me gesserim ad hos usque senectae accessus, erga omnis
doctos & in omnem aetatem cuiusque generis philosophantium,
ut merita laude nullum defraudauerim, neque loquendo neque scri-
bendo, uel uersu uel oratione soluta (nec enim Inuestiuas unquam com-
scripsi, neque dentatos Iambos in alicuius nominis hominem lusi.
Sed magis omni aetate & omnibus ordinibus, quod suum erat uitae
tutis praemium detuli. Tamen hoc iam biennio contra me noua
pestis adest, cui nec uirtute resisti nec sermonum telis armisque po-
test. Pulmonibus errat ignis edax imis ut ait, Ouidius. Ea contra

gio cœpit in Agrippina Colonia, ubi est quædam hominum species inhumanissimorum, Theologi uocatur. Neminem doctum extra se putant, & ecclesiæ uidentur sibi columnæ esse. Ab his cū multi ante tempora, tum proximis annis lumen quoddam Iuris Petrus Rauennas ignauissime taxatus est, lacerati sunt deinde ab eius ordinis quibusdam Iurisconsulti quæ plures, & tum omnes Poëtæ. Demum ad me uentum est, prorsus innocentem hominem, ut nomini meo & bonæ famæ sordes aspergeret. Forte inter alia, quæ me uiderent hac ætate in Germaniam semina hebraicarum literarum, quanquā gratuito quidem sine præmio & absque spe lucri icisse. Sicut tu philosophissime Faber, Aristotelia primus omnium cadentia restaurasti. Quodque non ignorarent me ante omnes annis citra quadraginta rursus Alemanniæ scholam græca elementa docuisse, quæ ipse ego quondam in uestra Gallia ex discipulis Gregorii Tiphernatis adulescens Parisii acceperam. Anno Domini. M. CCCC. LXXIII. quo in tempore illic & Ioannē Lapidanū Theologiæ Doctorem in grammaticis ad Serbonam, & Guilielmum Tardium Aniciensē in uico. S. Genouefa, & Roberthū Gaguinum apud Maturinos in Rhetoricis præceptores audiui, cum essem è familia Marchionis Friderici Principis Badensis, nunc Episcopi Traiectensis *συμφοιτητής*. Demum post aliquot annos è Sueuia rediens ad Parisios Georgiū Hermonymum Spartiatem græce docentem assequutus sum. Cuique optimarum literarum studiosi nostrates omnes confiteantur se græca & hebraica me autore primario didicisse, non potuit aduersariorum barbarorum mera superbia æquo animo ferre tanta meæ famæ præconia, per sæpe formidantium, quæ ornatiore doctrinis imbuta posteritas, puerilia studia & aniles disciplinas quæ iandiu in nostra consuetudine uersantur, contemnat. Quare aduersum me hoc calūniarum facinus ausi sunt nephandum & abominabile, cuius seriem ex mea Defensione intelliges, quam tibi uiro doctissimo & quod pluris faciam amicissimo, cum istis præsentibus nunc mitto, ut tecum reputes quid intentatū improbi Timones linquant. Mirabere fortassis institutū meū quod tā acriter & serio iniurias repulerim, perinde atque ab officio philosophiæ alienū quæ pitear.

EPIS. ILLVST. VIRORVM AD

Sed si animo perpendas, quando sit PHILOSOPHO apper-
tenda, & quando fugienda defensio, nō tam laudabis recte, Socra-
tis negligentiam coram Atheniensibus, q̄ coram illis Gymnolo-
phistis Apollonii diligentiam. Ille defendi noluit, & ad accusatio-
nem Melitum se inscribentem contempsit. Anytum aduocatū
despexit, Lyconem caudicum derisit. Iudices ipsos ipse condēna-
uit. Lictoribus corpus præbuit, quod erat multis corporibus infe-
rius. Animā autem non præbuit, quæ erat omnibus Atheniensib.
superior. Scribit hæc ut nosti Maximus Tyrius Platonius in qua-
estione Num Socrates se non defendendo bene fecerit. Hic uero
cōtra falsos delatores suos Euphratem & Thrasibulum, corā The-
spesione gymnosophistarum principe tam pugnaciter & tā mor-
daci oratione se defendit, ut nihil grauius, nihil acerbius, quam tu
orationem (arbitror) legisti apud Philostratum lib. vi. Horum
exemplo summorum philosophorum monemur, cum famæ pe-
riculum est, impatienter defendendum esse philosopho, at cū de
uita certatur, fortasse non a deo. Moriēdum enim semel, infamiā
patendum nunquam, Ea propter haud muliebriter dicendū mi-
hi erat, nec ornatius aut liberius q̄ simplex oratio ueritatis ferebat
quia expurgare me tantum uolui ut fortem decet, non diserte sed
uiriliter, seruato moderamiē cum inculpata tutela, qui armis nō
aliis q̄ scriptura usus sum, pariter ut aduersarii. Et modo chalcō-
graphico ut iidem ipsi, & confestim ac incontinenti, mox atq; fie-
ri potuit, dum essent in flagranti crimine, librosq; iam diffamato-
rios ubiq; uanum circumducerent, & famam meam sine fine tur-
barent, iterumq; percussuri gladium stringerent. Quo præsumē
iuste ab uniuersis ratione utentibus me omnia fecisse defendendi
animo, & repellendæ solū infamiæ, nulla ultionis causa, qui & apo-
logiam iudici meo Romanorum Imperatori, die post impressio-
nem proximo de manu in manum obtuli, petens, ut innocētiam
meam audiret, & secundiore me fama exornaret. Quod & fecit
per publicum Decretum, & nō tantum id potuit, uerum etiam fa-
cere debuit, ut de Menna statuit Gregorius. Hæc ad te scribo ami-
ce, quo leuari molestias mihi sentio, cum habeā cui quod me gra-
uat impertiar. Mitto etiam eandem illam Defensionem meam,

IO. REUCH. LIBER SECVND.

ut si aduersarii apud eminentissimos Theologiae professores Parisienses viros eximios, & mihi quoque Scholastico Parisiensi quae obseruandissimos me accusauerint insolentiae aut temeritatis, uel ut ante solebat infidelitatis, tu illis Defensionem meam porrigas, ut legendis nostris me cognoscant usque quaque innocentem. Nec ullo Sirenarum modulo tam dulciter incantentur, ut diffamationes inimicorum meorum quouis actu adiuuet. Sed audiant te interprete quod in Sophoclis Aiace prudenter dicebat Menelaus.

ἔρπει πρὸς ἀλλὰ ξ ταῦτα, πρόθεν ἄρσ ἢν
αἰθῶν ὑβρισῆς, νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἄν φρονῶ.
καὶ σοὶ προφόνω τόν δ' ἐ μὴ δάπην, ὅπως
μὴ τόν δε δάπην, αὐτὸς εἰς ταφὰς πείσῃς.

Sanè plurimū de te mihi spei est, cum laudatissimo theologorum collegio tam diligenter meo nomine agas, ut aliquam saltem consolationem fraternam mihi suo confratri, & eiusdem uniuersitatis Parisiensis membro celeriter mittant, de meis expensis, ad quod tu tabellariū accommodes oro, per me appreciandū, quod posteritati semper piternis commendabo laudibus. Ex Stutgardia Sueuiæ, ad circiter pridie Kal. Septemb. Anno M. D. XIII.

Facultati Theologiae Parisiensi, Ioannes
Reuchlin LL. Doctor. S. D. P.

QUANTUM ab ineunte aetate sapientissimi & amplissima in toto penè orbis terrarum spacio laude celebratissimi Viri, semper me studui placere bonis, & neminis honorem laedere, tamen hoc triennio fieri non potuit, quin extrema ferme in aetate mea tandem ab indignis indigne lacera- rer infamia. Facit hoc Diabolus, cuius inuidia mors intrauit in orbem terrarum, ut pariter inuidia discidium paret in eis quos nouit tantisper in deo manere, dum manserint in charitate, quam inter me aduersariosque meos aut fregit auaritia, aut rupit superbia, aut luxuria dissipauit, aliud ue incidens odium quo fraterna extinguitur dilectio. Hoc enim ingenue fateor, quod tamen omnes homines uirtute praeditos quae maxime diligam & uenerer, tamen fuit haecenus cum nullo mihi sacrarum religionum ordine arctior ami-